

**Miljøministerens samlenotat af 26. april 1987
om landbruget set i lyset af de afgivne besvarelser og de indkomne henvendelser**

Spørgsmål H 159:

»Der udbedes et samlenotat om landbruget set i lyset af de afgivne besvarelser og de indkomne henvendelser.«

Svar:

1. Forudsætninger

I NPO-redegørelsen fra 1984 er udledningen af kvælstof fra landbruget opgjort til 260.000 tons pr. år og udledningen af fosfor til 4.400 tons pr. år. I 1984 var forbruget af handelsgødning 412.000 tons. Det er disse tal, der indgår i regeringens handlingsplan.

Gårdbidraget blev i NPO-redegørelsen skønnet til at være i størrelsesordenen 60.000 t N/år. Der blev i redegørelsen gjort opmærksom på, at tallet var meget usikkert, da det var baseret på skøn.

For indeværende giver NPO-redegørelsen fra august 1984 det bedste samlede skøn over landbrugets udledninger af kvælstof og fosfor til det vandlige miljø. I rapporten og i mange andre sammenhænge er det anført, at de absolutte talstørrelser er behæftet med betydelig usikkerhed.

I forbindelse med landbokommissionens arbejde er der tilvejebragt yderligere materiale til belysning af landbrugets miljøforhold.

Den igangværende forskning på NPO-området vil give grundlag for en justering af NPO-redegørelsens talværdier.

For landbrugets vedkommende kan der med udgangspunkt i strukturudviklingen blive behov for en ajourføring af de forskellige foranstaltninger.

Der er indenfor EFs landbrugspolitik iværksat kraftige opbremsninger især på mælkeområdet og i det nye prisforslag, som vil medføre ikke ubetydelige ændringer i beregningsforudsætningerne vedrørende landbrugets miljøforhold.

Et faldende husdyrhold vil alt andet lige betyde et fald i den udledte mængde kvælstof fra husdyrgødning.

Der henvises i øvrigt til tidligere afgivne svar – og specielt til svarene på spørgsmål H 25, H 66 og H 136.

2. Reduktionsmål for kvælstof og fosfor

Handlingsplanen indebærer en reduktion i udledningen af kvælstof på 127.000 tons pr. år og af fosfor på 4.000 tons pr. år.

Gennem NPO-handlingsplanen fjernes gårdbidraget, hvis størrelse, der hersker usikkerhed om.

Det fremgår af planen, at der er usikkerhed med hensyn til udvaskningseffekten og tidshorizonten for indsatsen. Det fremgår ligeledes, at udvaskningsreduktionen fra markerne først kan opnås fuldt ud over en årrække på grund af den kvælstofpulje i jorden, der indgår som »mellemed« mellem kvælstofoptagelse og kvælstofafgivelse.

Forud for udarbejdelsen af handlingsplanen undersøgte en ekspertgruppe blandt andet disse problemer i forbindelse med, at den udarbejdede rapport med en vurdering af mulige initiativer til nedbringelse af udvaskningen af kvælstof fra landbruget.

Ekspertgruppen vurderede ikke de tidsmæssige aspekter for de enkelte foranstaltninger. Gruppen konstaterede, at det måtte anses for udelukket at halvere kvælstofudvaskningen fra landbruget inden for 3 år.

Dette skyldes, at der er en betydelig forsinkelse mellem ændret dyrkningspraksis og stabilisering af kvælstofudvaskningen, idet kvælstofudvaskningen i høj grad afhænger af, hvor effektiv denne pulje af mere eller mindre fast bundet, organisk kvælstof, som findes i jorden, kan udnyttes i planteproduktionen.

Der henvises til tidligere besvarelser og specielt til svar på spørgsmål H 62.